ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

zo 16. decembra 2008 *

Vo veci C-47/07 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 31. januára 2007,

Masdar (UK) Ltd, so sídlom v Eversley (Spojené kráľovstvo), v zastúpení: A. P. Bentley, QC, a P. Green, barrister,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: J. Enegren a M. Wilderspin, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: angličtina.

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, M. Ilešič (spravodajca) a T. von Danwitz, sudcovia A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, J. Malenovský, A. Arabadjiev a C. Toader,

generálny advokát: J. Mazák,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 20. februára 2008,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 12. júna 2008,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojím odvolaním Masdar (UK) Ltd (ďalej len „Masdar“) navrhuje zrušiť rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev zo 16. novembra 2006, Masdar (UK)/Komisia (T-333/03, Zb. s. II-4377, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým Súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou spoločnosť Masdar žiadala náhradu škody údajne vzniknutej z dôvodu nezaplatenia za služby, ktoré poskytla v rámci programov pomoci Spoločenstva.

Okolnosti predchádzajúce sporu

2 Začiatkom roka 1994 v rámci programu technickej pomoci Spoločenstvu nezávislých štátov (TACIS) bola medzi Komisiou Európskych spoločenstiev a spoločnosťou Hellenic Management Investment Consultants SA (ďalej len „Helmico“) uzavretá zmluva na účely realizácie projektu v Moldavsku. Táto zmluva (ďalej len „moldavská zmluva“) bola súčasťou projektu nazvaného „Pomoc pri organizácii súkromného združenia poľnohospodárov“ (ďalej len „moldavský projekt“).

3 V apríli 1996 Helmico a Masdar uzavreli zmluvu, podľa ktorej sa Masdar stala subdodávateľom spoločnosti Helmico pri poskytovaní určitých služieb stanovených moldavskou zmluvou.

4 Dňa 27. septembra 1996 bola medzi Komisiou a Helmico uzavretá ďalšia zmluva. Na základe tejto zmluvy (ďalej len „ruská zmluva“) sa Helmico zaviazala poskytovať v Rusku služby v rámci projektu nazvaného „Federálny systém udeľovania osvedčení a testovania osív“ (ďalej len „ruský projekt“).

5 V decembri 1996 Helmico a Masdar uzavreli zmluvu o subdodávke pre ruský projekt, veľmi podobnú zmluve uzavretej v apríli pre moldavský projekt.

6 Ku koncu roka 1997 Masdar znepokojili omeškania v platbe zo strany spoločnosti Helmico, ktorá uviedla, že za omeškania je zodpovedná Komisia. Masdar sa obrátila na úrady Komisie a dozvedela sa, že Komisia k danému dňu zaplatila spoločnosti Helmico všetky faktúry. Masdar pri podrobnejšom preskúmaní zistila, že Helmico jej poskytla oneskorené a nesprávne informácie o platbách, ktoré dostala od Komisie.

7 Dňa 2. októbra 1998 sa uskutočnilo stretnutie medzi správcom spoločnosti Masdar a zástupcami Komisie (ďalej len „stretnutie 2. októbra 1998“) na účely preskúmania problémov vzniknutých pri spolupráci s Helmico.

8 Komisia 5. októbra 1998 poslala list spoločnosti Helmico, v ktorom prejavila znepokojenie nad skutočnosťou, že názorové rozdiely medzi spoločnosťami Helmico a Masdar ohrozovali dokončenie ruského projektu, a zdôraznila, že prikladá veľkú dôležitosť úspechu tohto projektu. Žiadala od Helmico záruku vo forme vyhlásenia podpísaného oboma spoločnosťami. Komisia v liste spresnila, že ak jej takáto záruka nebude doručená do pondelka 12. októbra 1998, má v úmysle použiť iné prostriedky na zabezpečenie dokončenia uvedeného projektu.

9 Dňa 6. októbra 1998 Helmico odpovedala úradom Komisie, že názorové rozdiely boli vyriešené. V tejto odpovedi spresnila, že sa so spoločnosťou Masdar dohodli, že všetky nasledujúce platby vrátane faktúr týkajúcich sa ruského projektu, ktoré sa ešte spracúvali, budú vložené na určený bankový účet Masdar, a nie na bankový účet Helmico. Tento list obsahoval rukou písaný dodatok „Schválil pán S, Masdar, 6. októbra 1998“. List rovnakého znenia z toho istého dňa, spolupodpísaný riaditeľom spoločnosti Masdar, zaslala Helmico Komisii vzhľadom na sumy, ktoré mali byť zaplatené v rámci moldavskej zmluvy.

10 Dňa 7. októbra 1998 zaslala Helmico Komisii ďalšie dva listy, tiež spolupodpísané pánom S za Masdar. Ich obsah bol totožný s listami zo 6. októbra, s výnimkou toho, že v liste týkajúcom sa ruskej zmluvy nebol uvedený žiadny bankový účet a v liste týkajúcom sa moldavskej zmluvy bolo na účely všetkých neskorších platieb uvedené číslo bankového účtu Helmico v Aténach.

11 Dňa 8. októbra 1998 zaslala Helmico dva listy správcom dotknutých projektov z úradu Komisie „Zmluvy“, v ktorých ich požiadala o vloženie všetkých neskorších platieb v rámci ruskej a moldavskej zmluvy na odlišný účet Helmico v Aténach.

12 V ten istý deň Helmico a Masdar podpísali dohodu, v ktorej splnomocnili riaditeľa spoločnosti Masdar na prevod prostriedkov z dvoch účtov uvedených v listoch zo 7. a z 8. októbra 1998 poslaných Komisii.

13 Dňa 10. novembra 1998 vydala Komisia správu o ukončení projektu, ktorá sa týkala ruského projektu. Zo šiestich oddielov, ktoré boli hodnotené, štyri získali hodnotenie „výborne“, jeden „dobre“ a ďalší „celkovo dostatočne“. V tejto správe sa uvádzalo, že „projekt bol vykonaný a ukončený príkladným spôsobom“. Dňa 26. februára 1999 Komisia vydala správu o ukončení projektu týkajúcu sa moldavského projektu, v ktorej dva z hodnotených oddielov získali hodnotenie „dobre“ a štyri ďalšie „celkovo dostatočne“.

14 Dňa 29. júla 1999 úrady Komisie zaslali spoločnosti Masdar list, v ktorom uviedli, že Komisia po tom, ako bola informovaná o existencii finančných nezrovnalostí medzi spoločnosťami Helmico a Masdar pri výkone ruskej a moldavskej zmluvy, pozastavila všetky platby, ktoré ešte neboli uskutočnené. Komisia oboznámená o finančných ťažkostiach Masdar oznámila tejto spoločnosti, že v rámci ruského projektu vložila zálohu 200 000 eur na účet Helmico uvedený v pokynoch oznámených touto spoločnosťou 8. októbra 1998. Suma vo výške 200 000 eur bola vložená na tento účet v auguste 1999 a následne prevedená na účet Masdar.

15 V období od decembra 1999 do marca 2000 sa riaditeľ spoločnosti Masdar písomne kontaktoval s viacerými zamestnancami Komisie, ako aj s členom Komisie zodpovedným za vonkajšie vzťahy, pánom Pattenom. Medzi položenými otázkami bola aj otázka platby za služby poskytnuté spoločnosťou Masdar.

16 Dňa 22. marca 2000 generálny riaditeľ spoločného úradu vonkajších vzťahov Komisie zaslal riaditeľovi spoločnosti Masdar nasledujúce informácie:

„Podľa intenzívnych konzultácií (pri ktorých boli zvážené viaceré možnosti vrátane konečného splnenia oboch zmlúv prostredníctvom doplňujúcich platieb v prospech Masdar, vyčíslených podľa vykonaných prác a výdavkov, ktoré Vám vznikli) úrady Komisie nakoniec rozhodli pristúpiť k vymáhaniu finančných prostriedkov už zaplatených Helmico ako zmluvnej strane. Z právneho hľadiska sa zdá, že všetky platby vykonané priamo Masdar (hoci prostredníctvom bankového účtu Helmico, na ktorý máte splnomocnenie) by boli v prípade platobnej neschopnosti Helmico považované za podvodné zo strany správcov alebo veriteľov Helmico; okrem toho nie je isté, že v prípade sporu medzi spoločnosťami Helmico a Masdar by prostriedky zaplatené Európskou komisiou definitívne dostala Masdar, ako si to želá Komisia."

17 Dňa 23. marca 2000 Komisia písomne oznámila spoločnosti Helmico svoje odmietnutie zaplatiť faktúry, ktorých platba bola sporná, a požiadala ju, aby zaplatila celkovú sumu 2 091 168,07 eura. Komisia sa na to odhodlala po tom, ako zistila, že Helmico pri výkone moldavskej a ruskej zmluvy konala podvodne.

18 Masdar podala 31. marca 2000 žalobu proti spoločnosti Helmico na High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, v ktorej žiadala zaplatenie služieb poskytnutých vo forme subdodávky v rámci výkonu moldavskej a ruskej zmluvy v celkovej výške 453 000 eur. Konanie bolo prerušené na dobu neurčitú.

19 Dňa 4. apríla 2000 Komisia podľa článku 28 ods. 2 finančného nariadenia z 21. decembra 1977, ktoré sa uplatňuje na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 356, s. 1), v znení účinnom v čase skutkových okolností, vypracovala dva úradné príkazy na úhradu určené spoločnosti Helmico.

20 V priebehu rokov 2000 a 2001 sa Masdar obrátila na Komisiu, aby preskúmala možnosť platby zo strany Komisie za práce uskutočnené a fakturované spoločnosťou Helmico. V tomto ohľade sa medzi advokátmi spoločnosti Masdar a úradmi Komisie uskutočnili viaceré stretnutia.

21 Dňa 16. októbra 2001 úrady Komisie odpovedali, že informácie boli odovzdané príslušným úradom generálneho riaditeľstva „Rozpočet", Európskemu úradu pre boj proti podvodom a oddeleniu financií a zmlúv, ktoré sa zaoberalo programami TACIS, a že úrady Komisie prijali všetky potrebné kroky na vyhľadanie správcov spoločnosti Helmico.

22 Dňa 1. februára 2002 v písomnej odpovedi na otázku položenú advokátmi spoločnosti Masdar úrady Komisie vysvetlili, že 4. apríla 2000 boli vydané dva úradné príkazy na úhradu voči spoločnosti Helmico, jeden týkajúci sa moldavskej zmluvy na sumu 1 236 200,91 eura a druhý týkajúci sa ruskej zmluvy na sumu 854 967,16 eura, teda v celkovej hodnote 2 091 168,07 eura.

23 Dňa 18. februára 2003 sa uskutočnilo ďalšie stretnutie medzi advokátmi spoločnosti Masdar a úradmi Komisie.

24 Dňa 23. apríla 2003 zaslali advokáti spoločnosti Masdar úradom Komisie doporučený list, v ktorého závere bolo toto vyhlásenie:

„Pokiaľ úrady Komisie nevyhovejú najneskôr do 15. mája 2003 konkrétnej žiadosti mojej klientky o zaplatenie za poskytnuté služby, bude proti Komisii podaná na Súd prvého stupňa žaloba o náhradu škody podľa článkov 235 ES a 288 [ES]…“

25 Faxom z 15. mája 2003 Komisia navrhla advokátom spoločnosti Masdar stretnutie na účely rokovania o prípadnom mimosúdnom vyrovnaní, podľa ktorého by Komisia zaplatila tejto spoločnosti sumu 249 314,35 eura za práce vykonané po zistení porušení zo strany spoločnosti Helmico, pokiaľ Masdar predloží dôkaz o dohode, v ktorej sa uvádza, že suma jej bude zaplatená priamo Komisiou, ak dokončí ruský a moldavský projekt.

26 Doporučeným listom z 23. júna 2003 advokáti spoločnosti Masdar odpovedali úradom Komisie, že odmietajú pokračovať v rokovaniach, ako ich navrhla Komisia, uvádzajúc detaily žiadosti tejto spoločnosti, ako aj podmienky, za ktorých Masdar súhlasila so svojou účasťou na stretnutí.

27 Po uvedenom doporučenom liste nasledoval fax z 3. júla 2003, v ktorom advokáti spoločnosti Masdar žiadali vyjadrenie Komisie o možnosti, aby sa pred 15. júlom 2003 uskutočnilo stretnutie za navrhnutých podmienok. V tomto faxe bolo ďalej uvedené, že ak sa toto stretnutie neuskutoční, bude podaná žaloba na Súd prvého stupňa.

28 Listom z 22. júla 2003 úrady Komisie odpovedali, že nemôžu vyhovieť žiadosti spoločnosti Masdar o zaplatenie.

Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

29 Návrhom podaným 30. septembra 2003 podala spoločnosť Masdar podľa článku 235 ES a článku 288 druhého odseku ES žalobu o náhradu škody na Súd prvého stupňa. Táto žaloba o náhradu škody bola založená na zásade zákazu bezdôvodného obohatenia (*de in rem verso*), zásade *negotiorum gestio*, porušení zásady ochrany legitímnej dôvery a napokon na skutočnosti, že úkony úradov Komisie predstavujú zavinenie alebo nedbanlivosť, ktoré jej spôsobili škodu.

30 Dňa 6. októbra 2005 sa na Súde prvého stupňa uskutočnilo neformálne stretnutie v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania, ktorého cieľom bolo zistiť možnosti prípadného mimosúdneho vyrovnania v danej veci.

31 Po pojednávaní, ktoré sa konalo v ten istý deň, Súd prvého stupňa priznal účastníkom konania lehotu do 30. novembra 2005 na účely preskúmania možnosti tohto mimosúdneho vyrovnania sporu.

32 Listom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 29. novembra 2005 Komisia oznámila Súdu prvého stupňa, že k predpokladanému mimosúdnemu vyrovnaniu medzi účastníkmi konania nedošlo.

33 Súd prvého stupňa po tom, ako v bode 69 napadnutého rozsudku poznamenal, že „návrh žalobkyne na náhradu škody je založený jednak na systéme mimozmluvnej zodpovednosti, ktorý nezahŕňa protiprávne správanie inštitúcií Spoločenstva alebo ich pracovníkov pri výkone ich funkcií (bezdôvodné obohatenie a *negotiorum gestio*), a jednak na systéme mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva z dôvodu protiprávneho správania inštitúcií Spoločenstva a ich pracovníkov pri výkone ich funkcií (porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery a zavinenie alebo nedbalosť Komisie)“, najskôr zamietol tvrdenia založené na bezdôvodnom obohatení a *negotiorum gestio*, a to z nasledujúcich dôvodov:

„91 … režim mimozmluvnej zodpovednosti, ako ho upravuje väčšina vnútroštátnych právnych systémov, neobsahuje nevyhnutne podmienku týkajúcu sa protiprávnosti alebo zavinenia v správaní žalovanej strany. Žaloby založené na bezdôvodnom obohatení alebo konaní bez príkazu majú za osobitných podmienok v občianskom práve predstavovať základ mimozmluvnej povinnosti pre toho, kto sa obohatil, alebo osobu, o ktorej záležitosť ide, ktorá pozostáva vo všeobecnosti buď z vrátenia toho, čo bolo nadobudnuté neoprávnene, alebo z nahradenia škody konajúceho.

92 Nevyplýva preto záver, že žalobné dôvody založené na bezdôvodnom obohatení a konaní bez príkazu, ktoré uviedla žalobkyňa, je potrebné zamietnuť iba z dôvodu, že podmienka týkajúca sa protiprávnosti správania inštitúcie nie je splnená, ako to uvádza Komisia v prvom rade.

93 … článok 288 druhý odsek ES ukladá Spoločenstvu povinnosť nahradiť škody spôsobené jeho inštitúciami bez toho, aby tým obmedzoval režim mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva len na zodpovednosť za zavinenie…

…

95 Preto je vhodné preskúmať, či podmienky žaloby *de in rem verso* alebo žalôb založených na *negotiorum gestio* sú v prejednávanom prípade splnené, aby bolo možné zistiť, či sa tieto zásady uplatnia.

96 V tomto ohľade je potrebné konštatovať, ako uvádza Komisia, že v skutkovom a právnom kontexte predmetného sporu žaloby založené na bezdôvodnom obohatení alebo konaní bez príkazu nemôžu byť úspešné.

97 Podľa zásad spoločných pre právne poriadky členských štátov totiž žaloby nemožno použiť, pokiaľ prospech toho, kto sa obohatil, alebo osoby, o ktorej záležitosť ide, je možné zdôvodniť zmluvou alebo právnou povinnosťou. Okrem toho podľa tých istých zásad uvedené žaloby môžu byť vo všeobecnosti použité len subsidiárne, to znamená v prípade, ak poškodená osoba nemôže použiť na uplatnenie svojho nároku žiadnu inú žalobu.

98 V predmetnom prípade je však zrejmé, že zmluvné vzťahy existujú jednak medzi Komisiou a Helmico a jednak medzi Helmico a žalobkyňou. Uvedená priama škoda zodpovedá odmene, ktorú Helmico dlhuje žalobkyni na základe zmlúv o subdodávke uzavretých medzi nimi a obsahujúcich dohodu o príslušnosti, podľa ktorej sú súdy Anglicka a Walesu príslušné rozhodnúť v prípadných zmluvných sporoch. Je preto nepochybne úlohou Helmico, aby zaplatila za práce vykonané žalobkyňou a niesla prípadnú zodpovednosť za nezaplatenie, ako to preukazuje súdne konanie, ktoré žalobkyňa v tomto ohľade začala voči Helmico, a ktoré práve prebieha, hoci je pozastavené, pred High Court of Justice. Prípadná platobná neschopnosť Helmico nemôže byť dôvodom toho, aby Komisia prevzala túto zodpovednosť, keďže žalobkyňa nemôže mať dva zdroje rovnakého nároku na odmenu. Zo spisu totiž vyplýva, čo účastníci konania nenamietajú, že uvedené súdne konanie pred High Court of Justice sa týka zaplatenia za služby, na ktoré sa vzťahuje predmetná žaloba.

99 Z toho vyplýva, že prípadné obohatenie Komisie alebo ochudobnenie žalobkyne, pokiaľ vyplýva z rámca predmetnej zmluvy, nemožno kvalifikovať ako bezdôvodné.

100 … Podmienky uplatnenia občianskoprávnej žaloby založenej na konaní bez príkazu zjavne nie sú splnené z nasledujúcich dôvodov.

101 Je potrebné uviesť, že výkon zmluvných povinností žalobkyne voči Helmico nemožno správne kvalifikovať ako dobrovoľný zásah do cudzej veci, ktorú bolo nevyhnutne potrebné obstarať, ako sa to vyžaduje v prípade tejto žaloby… Nakoniec argumentácia žalobkyne je tiež v rozpore so zásadami konania bez príkazu, pokiaľ ide o vedomosť osoby, o ktorej záležitosť ide, o činnosti konajúceho. Činnosť konajúceho sa totiž vo všeobecnosti uskutočňuje bez vedomia osoby, o ktorej záležitosť ide, alebo aspoň bez toho, aby si táto osoba bola vedomá potreby konať okamžite. Žalobkyňa však sama uvádza, že jej rozhodnutie v októbri 1998 pokračovať v prácach vyplývalo z podnetu Komisie.

102 Navyše je vhodné pripomenúť, že podľa judikatúry podnikateľské subjekty musia znášať hospodárske riziko, ktoré je súčasťou ich činnosti, majúc na zreteli okolnosti každého konkrétneho prípadu…

103 Nebolo však preukázané, že žalobkyni vznikla neobvyklá a osobitá škoda prekračujúca hranice hospodárskych a obchodných rizík, ktoré sú vlastné jej činnosti. V každom zmluvnom vzťahu existuje určité riziko, že jedna strana nebude dostatočne plniť zmluvu, alebo sa dokonca stane neschopnou platiť. Je úlohou zmluvných strán primerane zmierniť toto riziko v ustanoveniach zmluvy. Žalobkyňa vedela, že Helmico si nesplnila svoje zmluvné povinnosti, ale vedome sa rozhodla pokračovať v plnení svojich povinností namiesto podania formálneho prostriedku nápravy. Tým prijala obchodné riziko, ktoré možno kvalifikovať ako obvyklé…“

34 Ďalej Súd prvého stupňa takisto zamietol ostatné žalobné dôvody spoločnosti Masdar. Pokiaľ ide o tvrdenia založené na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery, Súd prvého stupňa ich zamietol z nasledujúcich dôvodov:

„119 … právo domáhať sa ochrany legitímnej dôvery… sa vzťahuje na každého jednotlivca, ktorý sa nachádza v situácii, z ktorej vyplýva, že administratíva Spoločenstva tým, že mu poskytla presné uistenia, vytvorila v jeho vedomí dôvodné nádeje. Bez ohľadu na formu oznámenia sú takýmito uisteniami tie informácie, ktoré sú presné, zhodujúce sa, neviažuce sa na splnenie žiadnej podmienky a ktoré pochádzajú z oprávnených a dôveryhodných zdrojov… Z judikatúry tiež vyplýva, že zásada legitímnej dôvery predstavuje pravidlo práva priznávajúce práva jednotlivcom… Porušenie tejto zásady môže mať tiež za následok vznik zodpovednosti Spoločenstva. Rovnako platí, že podnikateľské subjekty musia znášať hospodárske riziko, ktoré je súčasťou ich činnosti, majúc na zreteli okolnosti každého konkrétneho prípadu…

120 Zo spisu vyplýva, že uvedené nádeje žalobkyne sa týkali zaplatenia Komisiou za služby poskytnuté spoločnosti Helmico na základe zmluvy. V predmetnej veci je potrebné konštatovať, že písomné dokumenty Komisie, ktoré má Súd prvého stupňa k dispozícii, nemožno v žiadnom prípade chápať ako presné uistenia, že Komisia sa zaviazala zaplatiť za služby žalobkyne, ktoré mohli v jej vedomí vyvolať dôvodné nádeje.“

35 V bodoch 121 až 129 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa podoprel konštatovanie uvedené v bode 120 daného rozsudku dôkladným preskúmaním spisových materiálov.

36 Pokiaľ ide o žalobný dôvod založený na nedostatku náležitej starostlivosti Komisie, Súd prvého stupňa uviedol nasledujúce:

„140 Z písomností predložených žalobkyňou vyplýva, že správanie vytýkané Komisii je pozastavenie platieb spoločnosti Helmico. Protiprávnosť tohto správania Komisie pozostáva z nedostatku primeranej starostlivosti, aby sa uistila, že nepoškodzuje tretiu osobu, alebo aby nahradila škodu, ktorá tretej osobe vznikla.

141 … V prvom rade… žalobkyňa sa obmedzuje na tvrdenie, že povinnosť starostlivosti existuje bez toho, aby o tom predložila dôkaz, právnu argumentáciu na podporu svojho tvrdenia alebo spresnila zdroj a rozsah tejto povinnosti. Súd prvého stupňa sa domnieva, že veľmi nejasné odvolanie na všeobecné zásady mimozmluvnej zodpovednosti za zavinenie platné v systémoch občianskeho práva a na zásady mimozmluvnej zodpovednosti založené na nedbanlivosti platné v anglosaských systémoch neumožňuje preukázať existenciu povinnosti Komisie zohľadniť pri prijatí rozhodnutia týkajúceho sa pozastavenia platieb v rámci svojich zmluvných vzťahov záujmy tretích osôb… Súd prvého stupňa tiež konštatuje…, že žalobkyňa nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti medzi uvedeným porušením povinnosti a údajnou škodou…“

Návrhy účastníkov konania

37 Svojím odvolaním odvolateľka navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok,

— zaviazal Komisiu, aby zaplatila odvolateľke sumu vo výške 448 947,78 eura požadovanú spoločnosťou Masdar v konaní na prvom stupni, alebo subsidiárne, aby zaplatila sumu vo výške 249 314,35 eura alebo inú sumu vo výške, ktorú Súdny dvor považuje za primeranú, a úroky dlžné z uvedenej sumy,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov tohto konania a konania na Súde prvého stupňa.

38 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie,

— subsidiárne, ak by Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu alebo čiastočne, zamietol návrh odvolateľky na finančnú náhradu,

— zaviazal odvolateľku na náhradu trov tohto konania a konania na Súde prvého stupňa,

— subsidiárne, ak by Súdny dvor rozhodol v prospech odvolateľky, nariadil, aby odvolateľka znášala jednu tretinu svojich vlastných trov v konaní na Súde prvého stupňa.

O odvolaní

39 Odvolateľka na podporu svojho odvolania v podstate uvádza päť odvolacích dôvodov založených po prvé na nesprávnom právnom posúdení a nedostatku odôvodnenia, pokiaľ ide o otázku bezdôvodného obohatenia, po druhé na skreslení skutkových okolností a nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o otázku *negotiorum gestio*, po tretie na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery a nesúlade v odôvodnení, po štvrté na nesprávnom posúdení žalobného dôvodu založeného na zavinení alebo nedbanlivosti a po piate na neúplnom preskúmaní skutkových okolností.

O prvom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení a nedostatku odôvodnenia, pokiaľ ide o otázku bezdôvodného obohatenia

Argumentácia účastníkov konania

40 Odvolateľka vytýka Súdu prvého stupňa, že sa nesprávne domnieval, že táto spoločnosť konala len na základe svojich zmluvných povinností voči spoločnosti Helmico.

41 Okrem toho sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že nezohľadnil skutočnosť, že Komisia nebola v postavení bežnej zmluvnej strany, ale mala právomoc vymôcť dlžnú sumu. Keďže najskôr nechala odvolateľku dokončiť práce a následne uplatnila svoju právomoc vymôcť dlžnú sumu, Komisia, ktorá zbavila existujúce zmluvné vzťahy potrebného účinku, sa bezdôvodne obohatila.

42 Komisia pripomína, že odvolateľka nerozviazala svoje zmluvy s Helmico.

43 V každom prípade Súd prvého stupňa v bodoch 97 až 99 napadnutého rozsudku správne uviedol, že Komisia sa nemohla bezdôvodne obohatiť, keďže jej prospech vyplýval z jej zmluvy s Helmico a odvolateľka bola povinná konať na základe zmluvy o subdodávke, ktorú uzavrela s tou istou spoločnosťou.

Posúdenie Súdnym dvorom

44 Podľa spoločných zásad práva členských štátov osoba, ktorá utrpela stratu, pričom tým došlo k zväčšeniu majetku inej osoby bez toho, aby toto obohatenie malo právny dôvod, má vo všeobecnosti právo na náhradu, až do výšky spôsobenej straty, zo strany osoby, ktorá sa obohatila.

45 V tomto ohľade, ako uviedol Súd prvého stupňa, žaloba založená na bezdôvodnom obohatení, ako ju upravuje väčšina vnútroštátnych právnych systémov, neobsahuje

nevyhnutne podmienku týkajúcu sa protiprávnosti alebo zavinenia v správaní žalovanej strany.

46 Naopak, aby mohla byť táto žaloba prijatá, je potrebné, aby obohatenie nemalo žiadny platný právny dôvod. Táto podmienka nie je splnená najmä vtedy, ak obohatenie možno odôvodniť zmluvnými záväzkami.

47 Vzhľadom na to, že bezdôvodné obohatenie, ako je definované vyššie, predstavuje základ mimozmluvnej povinnosti spoločnej pre právne poriadky členských štátov, Spoločenstvo sa nemôže vyhnúť uplatneniu tých istých zásad voči nemu, pokiaľ mu fyzická alebo právnická osoba vytýka, že sa bezdôvodne obohatilo na jej úkor.

48 Napokon, keďže každá povinnosť vyplývajúca z bezdôvodného obohatenia je vždy mimozmluvnej povahy, je potrebné umožniť, ako urobil Súd prvého stupňa v prejednávanej veci, aby bolo možné sa jej dovolávať na základe článku 235 ES a článku 288 druhého odseku ES.

49 Je pravda, že žaloba založená na bezdôvodnom obohatení nepodlieha striktne režimu mimozmluvnej zodpovednosti, ktorej vznik je podmienený súčasným splnením niekoľkých podmienok, a to protiprávnosťou konania vytýkaného Spoločenstvu, existenciou škody a existenciou príčinnej súvislosti medzi konaním a uvádzanou škodou (pozri najmä rozsudok z 9. septembra 2008, FIAMM a i./Rada a Komisia, C-120/06 P a C-121/06 P, Zb. s. I-6513, bod 106, ako aj citovanú judikatúru). Odlišuje sa od žalôb podaných na základe uvedeného režimu v tom, že nevyžaduje dôkaz

o protiprávnom konaní žalovaného ani existenciu konania ako takého, ale len dôkaz o obohatení žalovaného bez platného právneho dôvodu a o ochudobnení žalobcu, ktoré súvisí s týmto obohatením.

50 Napriek uvedenému osobe podliehajúcej súdnej právomoci v nijakom prípade nemožno odmietnuť možnosť podať žalobu založenú na bezdôvodnom obohatení proti Spoločenstvu len preto, lebo Zmluva výslovne neupravuje druh žaloby určenej pre takéto konanie. Výklad článku 235 ES a článku 288 druhého odseku ES, ktorý vylučuje túto možnosť, by viedol k výsledku, ktorý je v rozpore so zásadou účinnej súdnej ochrany, ktorú priznáva judikatúra Súdneho dvora a potvrdzuje článok 47 Charty základných práv Európskej únie, vyhlásenej 7. decembra 2000 v Nice (Ú. v. ES C 364, s. 1) (pozri rozsudky z 13. marca 2007, Unibet, C-432/05, Zb. s. I-2271, bod 37, ako aj z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, C-402/05 P a C-415/05 P, Zb. s. I-6351, bod 335).

51 Vo svetle týchto úvodných konštatovaní je potrebné preskúmať, či sa Súd prvého stupňa dopustil pochybení pri skúmaní otázky bezdôvodného obohatenia.

52 Z napadnutého rozsudku vyplýva, že Súd prvého stupňa zamietol tvrdenia odvolateľky z dôvodu, že existovali zmluvné vzťahy medzi Komisiou a Helmico na jednej strane a medzi Helmico a odvolateľkou na druhej strane. Súd prvého stupňa z tejto okolnosti vyvodil záver, že akékoľvek obohatenie Komisie alebo ochudobnenie odvolateľky bolo založené na zmluvnom základe, a preto ho nemožno označiť za „bezdôvodné“.

53 Okrem toho podľa Súdu prvého stupňa mohla odvolateľka využiť iný spôsob na získanie dlžnej sumy, pretože na základe zmlúv o subdodávke uzavretých s Helmico mohla proti

tejto spoločnosti podať žalobu na určenie zmluvnej zodpovednosti na súdy v Anglicku a vo Walese, ktorých rozhodovacia právomoc bola stanovená v týchto zmluvách.

54 Ako bolo uvedené v bode 46 tohto rozsudku, je pravda, že obohatenie nemožno označiť za „bezdôvodné“, pokiaľ ho možno odôvodniť zmluvnými záväzkami.

55 Naopak, ak sa zmluvy, na základe ktorých boli služby poskytnuté, ukážu ako neplatné a prestanú existovať, podľa zásad uvedených v právnych poriadkoch členských štátov musí ten, v prospech koho bolo plnenie poskytnuté, za určitých podmienok toto obohatenie vrátiť.

56 Bez toho, aby bolo potrebné skúmať, za akých podmienok je v tomto poslednom uvedenom prípade oprávnené vrátenie obohatenia, treba konštatovať, že Súd prvého stupňa správne uplatnil rozdiel, načrtnutý vyššie, medzi obohatením vyplývajúcim zo zmluvných vzťahov a „bezdôvodným“ obohatením.

57 Z dôvodov, ktoré uviedol generálny advokát v bodoch 53 a 54 svojich návrhov, sa Súd prvého stupňa mohol domnievať, že zmluvy uzavreté medzi Komisiou a Helmico na jednej strane a Helmico a odvolateľkou na druhej strane neprestali existovať. Súd prvého stupňa z tejto okolnosti správne vyvodil záver, že Spoločenstvu nemôže vzniknúť mimozmluvná povinnosť nahradiť výdavky, ktoré odvolateľke vznikli z dôvodu ukončenia ruského a moldavského projektu.

58 Súd prvého stupňa najmä konštatoval, že odvolateľka sa s vedomím, že si Helmico neplní svoje zmluvné povinnosti, dobrovoľne rozhodla pokračovať v plnení svojich povinností. Súd prvého stupňa takisto pripomenul, že odvolateľka na základe arbitrážnej doložky uvedenej v jej zmluvách s Helmico začala súdne konanie proti tejto spoločnosti.

59 Okrem toho Súd prvého stupňa oprávnene zdôraznil, že každý zmluvný vzťah zahŕňa riziko, že jedna strana nebude vykonávať zmluvu dostatočným spôsobom alebo sa stane platobne neschopnou. Ide o obchodné riziko, ktoré je vlastné činnosti hospodárskych subjektov.

60 V rámci programov pomoci Spoločenstva je táto skutočnosť mimoriadne dôležitá. Nie je totiž zriedkavosťou, že zmluvná strana, ktorej Spoločenstvo zverilo projekt, tento projekt len riadi a jeho výkonom poverí subdodávateľov, ktorí tiež môžu pracovať s ďalšími subdodávateľskými podnikmi. V tejto súvislosti každý z hospodárskych subjektov, ktoré sa zúčastňujú na projekte, musí podstúpiť riziko, že jeho zmluvný partner sa stane platobne neschopným alebo sa dopustí porušení, ktoré pozastavia platby zo strany Spoločenstva, aj v prípade príkazov na úhradu. Za týchto podmienok nemožno jednoducho priznať, že straty vyplývajúce z realizácie takéhoto rizika je Spoločenstvo povinné nahradiť *ad hoc*.

61 Z uvedeného vyplýva, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia alebo nedostatku odôvodnenia pri posudzovaní otázky bezdôvodného obohatenia. Prvý odvolací dôvod je teda potrebné zamietnuť.

O druhom odvolacom dôvode založenom na skreslení skutkových okolností a nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o otázku negotiorum gestio

Argumentácia účastníkov konania

62 Podľa odvolateľky je odôvodnenie týkajúce sa otázky *negotiorum gestio* uvedené v napadnutom rozsudku skutkovo aj právne nesprávne.

63 Konštatovania Súdu prvého stupňa, podľa ktorých konanie odvolateľky nebolo dobrovoľné a Komisia mohla riadiť projekty, sú podľa nej zjavne nesprávne.

64 Okrem toho Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa v bode 101 napadnutého rozsudku domnieval, že zásada *negotiorum gestio* sa nemôže uplatniť, lebo konajúci si je vedomý potreby konať.

65 Komisia uvádza, že konštatovanie uvedené v bodoch 97 a nasl. napadnutého rozsudku, podľa ktorého odvolateľka konala na základe svojich zmlúv s Helmico, postačuje na zamietnutie tvrdení týkajúcich sa *negotiorum gestio*.

Posúdenie Súdnym dvorom

66 Bez toho, aby bolo potrebné skúmať, či Súd prvého stupňa správne právne kvalifikoval konanie založené na *negotiorum gestio*, treba konštatovať, že tvrdenia uvedené odvolateľkou v rámci tohto druhého odvolacieho dôvodu nemožno v žiadnom prípade prijať.

67 V prvom rade odvolateľka nemôže s úspechom tvrdiť, že služby, ktoré poskytla, boli dobrovoľné. Tak v prvostupňovom konaní, ako aj v rámci tohto odvolania odvolateľka totiž zdôraznila, že aj po zistení porušení zo strany spoločnosti Helmico pokračovala v poskytovaní služieb, pretože predpokladala, že Komisia jej poskytla záruku, že za svoje služby dostane zaplatené. Už z tohto jediného dôvodu nemožno konštatovať, že Súd prvého stupňa skreslil skutkové okolnosti tým, že odmietol uznať existenciu dobrovoľného plnenia.

68 Ďalej, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého Súd prvého stupňa skreslil skutkové okolnosti tým, že uviedol, že Komisia bola schopná riadiť projekty sama, stačí uviesť, že odvolateľka nepredložila dôkazy, z ktorých by vyplývalo, že Komisia už nemohla zabezpečovať riadenie dotknutého programu alebo projektov.

69 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie založené na nesprávnom právnom posúdení, je potrebné uviesť, že v bode 101 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa zdôraznil, že „vo všeobecnosti“ sa činnosť konajúceho uskutočňuje bez vedomia osoby, o ktorej záležitosť ide, alebo aspoň bez toho, aby si táto osoba bola vedomá potreby okamžite konať. Na rozdiel od tvrdenia odvolateľky Súd prvého stupňa teda nevylúčil, že zásadu *negotiorum gestio* možno uplatniť aj v prípade, ak osoba, o ktorej záležitosť ide, si bola vedomá potreby konať.

70 Druhý odvolací dôvod musí byť preto takisto zamietnutý.

O treťom odvolacom dôvode založenom na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery a nesúlade v odôvodnení

Argumentácia účastníkov konania

71 Odvolateľka tvrdí, že existuje nesúlad medzi dôvodmi Súdu prvého stupňa týkajúcimi sa bezdôvodného obohatenia a *negotiorum gestio* na jednej strane a dôvodmi týkajúcimi sa zásady ochrany legitímnej dôvery na druhej strane.

72 Odvolateľka uvádza, že Súd prvého stupňa v bode 101 napadnutého rozsudku uznal, že Komisia ju podporovala v tom, aby ďalej poskytovala služby, a v bode 148 uvedeného rozsudku, že Komisia spolu s ňou prejavili spoločný záujem na tom, aby dokončila projekty a bola jej vyplatená odmena. V dôsledku toho je podľa nej konštatovanie uvedené v bode 130 napadnutého rozsudku, podľa ktorého „je opodstatnené prijať záver, že dostupné dôkazy skúmané jednotlivo alebo ako celok zjavne nepredstavujú presné uistenia poskytnuté Komisiou, ktoré by mohli vo vedomí žalobkyne vyvolať dôvodné nádeje umožňujúce jej odvolávať sa na zásadu legitímnej dôvery“, zjavne nesprávne.

73 Subsidiárne odvolateľka tvrdí, že kritérium použité Súdom prvého stupňa je v prípade, akým je ten v prejednávanej veci, príliš reštriktívne. Podľa nej je potrebné vyvodiť záver, že existovali presné uistenia, keďže správanie inštitúcie Spoločenstva môže podnietiť

subdodávateľa, aby poskytoval služby v prospech inštitúcie za okolností, keď je zjavné, že tento subdodávateľ nebude zo strany hlavnej zmluvnej strany odmenený.

74 Komisia v prvom rade uvádza, že tento odvolací dôvod sa týka skutkových otázok, a preto je neprijateľný.

75 Ďalej, pokiaľ ide o zásadu ochrany legitímnej dôvery, Komisia pripomína, že Súd prvého stupňa podrobne preskúmal jednak, či bolo možné písomné dokumenty Komisie vykladať ako presné uistenia, že Komisia preberá zodpovednosť za platby, a jednak, či dôkazy naznačovali, že takéto presné uistenia boli poskytnuté na stretnutí 2. októbra 1998.

Posúdenie Súdnym dvorom

76 Najskôr je nutné pripomenúť, že otázka, či odôvodnenie rozsudku Súdu prvého stupňa je rozporuplné alebo nedostatočné, predstavuje právnu otázku, ktorej zodpovedania sa možno dovolávať v rámci odvolania (rozsudok z 25. januára 2007, Sumitomo Metal Industries a Nippon Steel/Komisia, C-403/04 P a C-405/04 P, Zb. s. I-729, bod 77, ako aj citovaná judikatúra).

77 Tento odvolací dôvod je takisto prípustný v rozsahu, v akom je založený na ochrane legitímnej dôvery. Predmetom tvrdení odvolateľky v tejto veci totiž nie je konštatovanie určitých skutočností, ale kritérium, ktoré Súd prvého stupňa použil na uplatnenie tejto

zásady. Otázka, či Súd prvého stupňa uplatnil pri posudzovaní skutkových okolností správnu právnu normu, je totiž právnou otázkou (rozsudok Sumitomo Metal Industries a Nippon Steel/Komisia, už citovaný, bod 40).

78 Preto, na rozdiel od tvrdenia Komisie, musí byť tento odvolací dôvod meritórne preskúmaný.

79 Najskôr, pokiaľ ide o údajný nesúlad v odôvodnení, odvolateľka tvrdí, že konštatovanie Súdu prvého stupňa, podľa ktorého Komisia a Masdar mali rovnaký cieľ, to znamená úplnú realizáciu projektov, ako bola pôvodne dohodnutá, a Komisia podporovala odvolateľku, aby pokračovala v poskytovaní služieb, odporuje záveru Súdneho dvora, podľa ktorého Komisia neposkytla presné uistenia.

80 Toto tvrdenie nemožno prijať. Ako Súd prvého stupňa uviedol v bode 120 napadnutého rozsudku, presné uistenia uvádzané odvolateľkou sa týkali platby Komisie za služby, ktoré Masdar poskytla spoločnosti Helmico. Skutočnosť, konštatovaná Súdom prvého stupňa na inom mieste v napadnutom rozsudku, že Komisia, ktorá si želala, aby boli projekty ukončené, ako bolo pôvodne stanovené, podporovala odvolateľku v tom, aby pokračovala v poskytovaní služieb, zjavne nijako nesúvisí s tvrdením odvolateľky, podľa ktorého sa Komisia zaviazala odmeniť priamo ju. V dôsledku toho neexistuje žiadny nesúlad medzi tvrdeniami Súdu prvého stupňa o želaniach, ktoré vyjadrila Komisia vzhľadom na realizáciu projektov na jednej strane, a o odmietnutí Komisie odmeniť priamo odvolateľku na druhej strane.

81 Ďalej, pokiaľ ide o kritérium, ktoré Súd prvého stupňa vyjadril v bode 119 napadnutého rozsudku vzhľadom na uplatnenie zásady ochrany legitímnej dôvery v prejednávanej veci, treba konštatovať, že toto kritérium zodpovedá ustálenej judikatúre, podľa ktorej nikto nemôže poukazovať na porušenie tejto zásady, pokiaľ neexistujú presné uistenia, ktoré mu mal poskytnúť správny orgán (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. júna 2006, Belgicko a Forum 187/Komisia, C-182/03 a C-217/03, Zb. s. I-5479, bod 147, ako aj z 18. júla 2007, AER/Karatzoglou, C-213/06 P, Zb. s. I-6733, bod 33 a citovanú judikatúru).

82 Odvolateľka tvrdí, že v prípade, akým je ten v prejednávanej veci, sa podmienka presných uistení musí uplatňovať s určitou pružnosťou. Ide podľa nej o legitímnu dôveru, keďže správanie inštitúcie Spoločenstva je spôsobilé podnietiť subdodávateľa, aby poskytoval služby v prospech inštitúcie za okolností, keď je zjavné, že tento subdodávateľ nedostane od zmluvného partnera Spoločenstva zaplatené.

83 Uvedenú argumentáciu nemožno prijať.

84 V tomto ohľade je vhodné pripomenúť, že systém programov pomoci vytvorený právnou úpravou Spoločenstva spočíva v tom, že zmluvný partner Komisie vykonáva súbor povinností, ktoré ho oprávňujú na zaplatenie stanovenej finančnej odmeny. V prípade, ak zmluvná strana nevykonala projekt podľa podmienok, na ktoré sa viaže udelenie finančnej odmeny, nemôže sa na účely získania uvedenej finančnej odmeny odvolávať na zásadu ochrany legitímnej dôvery (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. marca 2008, Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening a i., C-383/06 až C-385/06, Zb. s. I-1561, bod 56).

85 To umožňuje Komisii v prípade, ak sa zmluvná strana v rámci projektu pomoci Spoločenstva dopustí porušení, splniť si svoju úlohu, ktorá spočíva v ochrane finančných záujmov a rozpočtovej disciplíny Spoločenstva.

86 V tomto kontexte, ktorý je charakterizovaný zvýšenou potrebou finančného dohľadu nad projektom, sa subdodávatelia nemôžu odvolávať na nepresné náznaky, aby mohli uplatniť legitímnu dôveru v skutočnosť, že Komisia urobí finančné gesto a odmení ich priamo za poskytnuté služby. Takáto legitímna dôvera môže vyplývať len z presných uistení, ktorými táto inštitúcia jednoznačne potvrdí, že zabezpečí platbu za subdodávateľské služby. Ako však uviedol Súd prvého stupňa, existencia takýchto uistení nebola preukázaná.

87 Z uvedeného vyplýva, že tretí odvolací dôvod je taktiež nutné zamietnuť.

O štvrtom odvolacom dôvode, ktorý vychádza z nesprávneho posúdenia žalobného dôvodu založeného na zavinení alebo nedbanlivosti

Argumentácia účastníkov konania

88 Odvolateľka vytýka Súdu prvého stupňa, že v bode 141 napadnutého rozsudku uviedol, „že žalobkyňa sa obmedzuje na tvrdenie, že… povinnosť starostlivosti [ako je opísaná v bode 140] existuje bez toho, aby o tom predložila dôkaz [alebo] právnu argumentáciu

na podporu svojho tvrdenia“, kým Masdar vo svetle právnej analýzy pojmov zavinenie a nedbanlivosť uviedla, že pokiaľ Komisia vykonáva svoju právomoc zastaviť v prípade porušení zo strany zmluvnej strany platbu v rámci zmluvy, pričom vedela, že subdodávateľ pracuje pre túto zmluvnú stranu, musí preukázať náležitú starostlivosť a ubezpečiť sa, že subdodávateľovi nespôsobí ujmu. Napokon odvolateľka tvrdí, že Komisia zjavne konala nedbanlivo, keďže najskôr nechala odvolateľku ukončiť práce a potom uplatnila svoju právomoc vymáhania finančných prostriedkov.

89 Komisia tvrdí, že Súd prvého stupňa v bode 141 napadnutého rozsudku správne vyvodil záver, že odvolateľka neodôvodnila svoje tvrdenie.

Posúdenie Súdnym dvorom

90 Ako Súdny dvor už uviedol, pojem nedbanlivosť zahŕňa konanie alebo opomenutie, ktorým zodpovedná osoba porušuje povinnosť náležitej starostlivosti, ktorú mala a mohla dodržať, a to vzhľadom na jej postavenie, znalosti a schopnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. júna 2008, Intertanko a i., C-308/06, Zb. s. I-4057, body 74 až 77).

91 Preto je možné, že správe Spoločenstva vzniká mimozmluvná zodpovednosť za protiprávne správanie, ak nekoná so všetkou požadovanou starostlivosťou a z tohto dôvodu spôsobí ujmu (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. novembra 1985, Adams/

Komisia, 145/83, Zb. s. 3539, bod 44, a z 28. júna 2007, Internationaler Hilfsfonds/Komisia, C-331/05 P, Zb. s. I-5475, bod 24).

92 Táto povinnosť náležitej starostlivosti je súčasťou zásady riadnej správy vecí verejných. Vo všeobecnosti sa uplatňuje na činnosť správy Spoločenstva vo vzťahoch s verejnosťou. Musí ju preto dodržiavať aj Komisia vo vzťahu s podnikom Masdar a vo svojom konaní voči nemu.

93 Povinnosť náležitej starostlivosti má však len taký rozsah, aký jej odvolateľka priznáva. Uvedená povinnosť znamená, že správny orgán Spoločenstva musí konať starostlivo a opatrne. Naopak, neukladá správnemu orgánu povinnosť odstrániť každú ujmu, ktorá hospodárskym subjektom vyplýva z realizácie obvyklého obchodného rizika, akým je riziko uvedené v bode 59 tohto rozsudku.

94 Okrem toho, ako vyplýva zo skutkových okolností uvedených Súdom prvého stupňa a zhrnutých v bode 13 tohto rozsudku, spoločnosť Masdar získala prostredníctvom účtu Helmico značnú sumu, aby bola zohľadnená zložitá situácia, v ktorej sa ocitla.

95 Vzhľadom na predchádzajúce Súd prvého stupňa v bode 141 napadnutého rozsudku správne vyvodil záver, že Komisia nemohla ani prispôsobiť svoje stanovisko záujmom odvolateľky, ani zostaviť mimoriadny mechanizmus, akým je zaplatenie časti odmeny na osobitný účet, na ktorý bola odvolateľka splnomocnená.

96 Z toho vyplýva, že štvrtý odvolací dôvod musí byť zamietnutý.

O piatom odvolacom dôvode založenom na neúplnom preskúmaní skutkových okolností

Argumentácia účastníkov konania

97 Odvolateľka sa domnieva, že Súd prvého stupňa mal podrobnejšie preskúmať okolnosti, za ktorých sa uskutočnilo stretnutie 2. októbra 1998, najmä vypočuť svedectvo, ktoré navrhovala.

98 Podľa Komisie Súd prvého stupňa podrobne preskúmal otázku existencie presných uistení a svedectvo, ktoré navrhla odvolateľka, nemohlo spochybniť konštatovania, ktoré Súd prvého stupňa urobil na základe iných dôkazov predložených počas písomnej a ústnej časti konania.

Posúdenie Súdnym dvorom

99 Pokiaľ ide o posúdenie súdom rozhodujúcim na prvom stupni týkajúce sa návrhov na prijatie opatrení na zabezpečenie priebehu konania alebo návrhov dôkazných prostriedkov podaných účastníkom konania, je potrebné pripomenúť, že len Súd prvého stupňa rozhoduje o prípadnej potrebe doplnenia informácií, ktorými disponuje vo veci, o ktorej rozhoduje. Dôkazný charakter týchto informácií patrí do jeho právomoci nezávislého posúdenia skutkových okolností, ktoré nepodlieha preskúmaniu Súdnym dvorom, keď ten rozhoduje v rámci odvolania, okrem prípadov skreslenia dôkazov predložených Súdu prvého stupňa, alebo keď zo spisového

materiálu vyplýva vecná nepresnosť konštatovaní Súdu prvého stupňa (pozri najmä rozsudky z 10. júla 2001, Ismeri Europa/Dvor audítorov, C-315/99 P, Zb. s. I-5281, bod 19, ako aj z 11. septembra 2008, Nemecko a i./Kronofrance, C-75/05 P a C-80/05 P, Zb. s. I-6619, bod 78).

100 Keďže v prejednávanom prípade nebolo preukázané žiadne skreslenie alebo vecná nepresnosť dôkazov, Súd prvého stupňa sa mohol nazdávať, že údaje uvedené v spise postačovali na to, aby mu umožnili rozhodnúť v spore.

101 Piaty odvolací dôvod je preto potrebné zamietnuť.

102 Keďže nebolo možné prijať žiaden z odvolacích dôvodov odvolateľky, odvolanie musí byť zamietnuté.

O trovách

103 Podľa článku 69 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora uplatniteľného na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto

zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať odvolateľku na náhradu trov konania a odvolateľka nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Masdar (UK) Ltd je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy